

КРЫВІНКА

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

САКАВІК

№4 (122)

2013 год

“Нельга есці хлеб народа і грэбаваць ягонай мовай”.

Ул. Караткевіч.

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

“УВЕРСЕ ШУМІЦЬ-ШУМІЦЬ, А ЁНІЗЕ ЦІХА-ЦІХА...”

28-га лютага на нарадзе ў прэзідэнта аб перспектывах развіцця спорта і турызму прысутнічалі людзі, адказныя за гэта пытанне. Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь у спорце патрэбны канкрэтныя вынікі. То бок, калі не перамогі па розных відах спорту на сусветным роўні, то яўныя прызавыя месцы. Ён лічыць, што ў спартыўнай сферы патрэбна жорсткая кадравая палітыка. “Не справіліся – усіх мятлой, павінны прыйсці новыя людзі, якія хочуць працаваць. Горш ужо не будзе.” Да такіх выказванняў кіраўніка краіны падштурхнула тое, што ягоныя ўлюбёныя хакеісты церпяць у апошніх турнірах паразу за паразай. А ў гэты від спорта трапляе, на думку прэзідэнта, дастаткова сродкаў, каб радаваць нас перамогамі.

Міністр спорта і турызму Аляксандр Шамко на гэтай нарадзе выказаў інакшую думку, што “вялікую ўвагу трэба ўдзяляць масавай фізкультуры і спорту”. Бо развіццё масавых відаў спорту таксама на голым энтузіязме далёка не зойдзе. Хаця ў розных рэгіёнах да пытання масавых відаў спорту падыходзяць па-рознаму.

Возьмем, да прыкладу, ганцавіцкі раён Брэсцкай вобласці. Ці то там сёлета наваліла снегу вышэй дахаў, ці то адносіны да масавага спорту з боку чынавенства там зусім іншыя, але спартыўнае

жыццё ў раёне струменіць жывой крыніцай. У Ганцавічах на раённыя лыжныя гонкі з’ехаліся прадстаўнікі большасці ўстаноў адукацыі. А ў лыжнай каманднай эстафеце ўдзельнічала ажно 15 камандаў навучальных устаноў! Асобна праводзілася лыжная гонка сярод кіраўнікоў устаноў адукацыі. Асобная гонка была з удзелам райвыканкамаўскага апарату і дырэктарскага корпуса прадпрыемстваў. Вось вам – здаровы лад жыцця на справе!

Мне міжволі ўспомнілася сёлетняя сумная раённая лыжня з яе трыццаццю ўдзельнікамі. Зразумела, што аднаму аддзелу спорта і турызму не пацягнуць арганізацыю свята, падобнага ганцавіцкаму. А нашы раённыя вышэйшыя чыноўнікі глядзяць зусім не ў бок спорта, а ў адваротны яму. Ім глыбока напляваць, здаровы лад жыцця вядуць бешанкоўцы, або яны співаюцца. Як данесці да іхніх мазгоў, што колькасць паседжанняў у адміністрацыйных камісіях узмаганніз п’янствамі колькасць масавых спартыўных святаў мае пэўную сувязь? Гэта ж проста: чым больш адных, тым менш другіх. Нашыя чыноўнікі дарэмна думаюць, што фізкультурай у раёне мусіць займацца адно райвыканкамаўскі спортадзел, а ім самім дазваляецца ў гэты час пацягваць піўцо. Што іхняе асабістае жыццё ў

плане адносінаў да заняткаў спортам схавана за сямю пячаткамі. Яго не схаваш, бо знешні выгляд чыноўніка лепш за ўсё сведчыць, якому “віду спорта” ён аддае перавагу.

У тым, што наш раён імкліва вымірае, непасрэдная заслуга нашага чынавенства. Чамусьці ў бальшыні раёнаў Віцебскай вобласці ёсць футбольныя каманды, будуюцца адмысловыя спартыўныя аб’екты. У Талачынскім і Гарадоцкім раёнах хутка можна будзе займацца біятлонам на спецыяльных трасах. У нашых бешанковічах фізкультурай займаюцца два-тры дзесяткі энтузіястаў. Але нават яны не могуць пракласці лыжню, якую б назаўтра не замяла завея. Спартыўнае жыццё ў раёне, за выключэннем школьнай фізкультуры, амаль спынілася. У нас расце не колькасць спартыўных спаборніцтваў сярод дарослых, а колькасць затрыманых п’яных кіроўцаў ды тых, каго ставяць на ўлік у нарколага.

Што ж, яшчэ ніводнага чыноўніка не звольнілі з працы за тое, што ён не вядзе здоровага ладу жыцця. А шкада. Як шкада і тое, што нашаму найвышэйшаму чыноўніку таксама патрэбны адно сусветныя перамогі, а не развіццё масавай фізкультуры і спорту ў яго ж краіне. А мо ён не ведае, як “развіваецца” наш раён?

Г.Станкевіч.

РАЙВЫКАНКАМ ІНФАРМУЕ

ПЕРАПІСКА ДАЎЖЫНЁЙ У КІЛЯМЕТРЫ

17-га чэрвеня 2011-га года я напісаў ліст у райвыканкам, дзе ад імя жыхароў мікрараёна вуліцы Моладзевай прасіў пакласці 50 (пяцідзясят) метраў асфальту па вуліцы Лугаўскога. Гэтыя пяцідзясят метраў пачынаюцца каля магазіна “Пралеска” і вядуць у бок СШ №1. Менавіта таму, што гэта найкарацейшы шлях да школы, ім карыстаецца шмат аўтамабілістаў, хто падвозіць сваіх дзетак у школу. Акрамя таго, гэта дарога – найкарацейшы шлях да цэнтра Бешанковічаў. І, таму што яна карыстаецца попытам, гэты ўчастак дарогі ў 50 метраў пастаянна пераўтвараецца ў непраезджы.

У адказе, які неўзабаве прыйшоў, падкрэслівалася, што ў 2011-м годзе пытанне невяршальнае з-за таго, што няма фінансавання работам, якія трэба выканаць. А ў наступным годзе пытанне можа быць вырашана станоуча.

29-га верасня 2012-га года да мяне прыйшоў новы ліст, дзе паведамляецца наступнае: “Бешанковіцкі раённы выканаўчы камітэт дадаткова паведамляе, што ў сувязі з недахопам выдзеленых на 2012-ы год сродкаў УКП ЖКГ “Бешанковіцкі камунальнік”, на чым баланс знаходзяцца вуліцы г.п. Бешанковічы, выканаць работы па пакладцы асфальтабетоннага пакрыцця вул. Лугаўскога ў бягучым годзе не прадстаўляецца магчымым. Ваш зварот узятая на кантроль. Пытанне фінансавання і правядзення рамонтных работ будзе разгледжаны пры фармаванні бюджэта і праграмы рамонта на 2013-ы год, аб чым Вы будзеце праінфармаваны дадаткова.”

Прызнацца, гэты адказ мяне ўжо не здзівіў. Здзівіў новы ліст з райвыканкама, які прыйшоў ужо 6-га сакавіка гэтага года. Бо там паўтараўся слова ў слова адказ гадавой даўнасці: “Бешанковіцкі раённы выканаўчы камітэт паведамляе, што ў сувязі з недахопам выдзеленых сродкаў УКП ЖКГ “Бешанковіцкі камунальнік”, на чым баланс знаходзяцца вуліцы г.п. Бешанковічы, выканаць работы па пакладцы асфальтабетоннага пакрыцця па вул. Лугаўскога не прадстаўляецца магчымым.” І ў дадатак паведамлялася, што “ў вяновы перыяд будзе праведзена прафіляванне гравійнага пакрыцця вуліцы”.

Застаецца дадаць, што абяцанае грайдараванне праводзіцца ў горпаселку за год раз ці два. Пасля яго на тыдзень-другі дарога становіцца больш ці менш праезджай, а потым зноў пакрываецца калдобінамі, якія ўвесну і вясной запаўняе ліпкая гразюка.

Г.Станкевіч.

МЫ – БЕЛАРУСЫ

Самае дарогое ў чалавека – сям’я, родныя людзі. Мы прывыкаем да іх, з дзяцінства нас вучаць шанаваць усё роднае, берегчы сваё. Гэту любоў мы выказваем словамі, самымі пяшчотнымі і ласкавымі. А словы тыя ідуць з глыбінь душы, з памяці чалавечай. І не толькі сваёй, але і з памяці пакаленняў, нашых продкаў.

Так атрымоўваецца, што разам з адукацыяй, якую нам даюць у школах, дабрачынцы – настаўнікі надзяляюць нас і мовай. А так як даўгачаканую асвету ў Беларусь нам прынесла Расейская імперыя, то і школьную мову яна нам падаравала сваю. Маўляў, на вайшай беларускай усё роўна нельга выказаць нічога людскага. Так і быць, карыстайцеся дасканалай, расейскай. Потым гэтую думку амаль слова ў слова паўтарыў наш першы прэзідэнт. Відаць, добра засвоіў.

І мы два вякі карысталіся. Нічога не паробіш – выбаруняма: або расейская, або хадзі невукама. Далучылі нас да Расейскай імперыі канчаткова ў 1795-м. Далучылі зброяй, а пры гэтым услых выказалі запаветную думку: “Што не дарабіў рускі штык, даробіць расейская школа”. А вось Кастусь Каліноўскі, 150-я ўгодкі чыйго паўстання мы сёлета адзначаем, выказаўся наконт усяго расейскага так: “Як дзень з ноччу ня ходзяць разам, так не ідзе разам навука праўдзіва з няволяй маскоўскай. Дапокуль яна ў нас будзе, у нас нічога ня будзе, ня будзе праўды, багацтва і ніякай навукі, — адно намі як скацінай варочаць будучы не для добра, а на пагібель нашу”.

І школы паспяхова спраўляліся з ускладненымі на іх функцыямі ліквідатараў беларускасці. За два стагоддзі чужая мова тут прыжылася настолькі, што сёння камусьці можа падацца, што менавіта яна – родная.

Усё пайшло добра асабліва пасля другой усясветнай. Ведаю на асабістым вопыце, як мне хацелася пасля беларускамоўнай вясмігодкі ў рускамоўнай дзесяцігодцы “чтокаць” і “какаць”. Расейская мова не была мне нечым накташталт замежнай, бо каб засвоіць яе, улічваючы ейную блізкасць да беларускай, звышнамаганняў рабіць не прыйшлося. Так жа лёгка ў дзяцінстве можна было б засвоіць і ўкраінскую, балгарскую, чэшскую, славацкую ці польскую – славянскія мовы суседніх краін.

Адно – засвоіць, іншая справа забыцца пра сваю. Вось тут у каланіялістаў і атрымаўся пракол. Бо Homo sapiens з матчыным малаком назаўжды ўсмоктвае і

РОДНАЯ МОВА

мову – першую і родную. І нават калі яму вякамі штосьці ўдзёўваць на іншай мове, тая, родная, нікуды з генатыпу не знікае. Яна толькі да часу дрэмле. А ў спрыяльных умовах прарастае і квітнее.

Так і здарылася са мною. Варта было аднекуль пачуць разумныя словы на роднай мове, як у душы адбыўся пераварот. І ўяўныя каштоўнасці замяніліся на сапраўдныя. Няхай не адразу, а праз нейкі час. Гэты час тым карацейшы, чым больш родных словаў чуеш ты навокал. Калі яны ідуць адусюль – па радыё, па тэлебачанні, то і сам пачынаеш іх непрыкметна ўжываць, незаўважна для сябе вяртаешся на мову продкаў.

Але ў Беларусі вярнуцца да роднае мовы ўсім і адразу не ўдалося. Не захацеў Лукашэнка. Ёсць такая катэгорыя людзей, для якіх улада – гэта ўвесь сэнс жыцця. Забяры яе – і чалавек адразу памрэ. Такі наш першы прэзідэнт. На хвалі перабудовы, у дзевяностыя гады мінулага стагоддзя, ён сам спрабаваў вярнуцца да беларускасці, але ў яго не атрымалася. Не хапіла генетычнай сілы ад бацькі і маці, якая мусіла б праявіцца, ды не прабілася праз тоўшчу савецкіх напластаванняў. А мо прага да ўлады перасліла ці яшчэ што. Так ці інакш, вяртанне да роднага ў яго не атрымалася. Яно і няхай сабе, кожны мае свой патэнцыял, але гэты чалавек перашкодзіў вяртанню да сваіх карэнняў цэлай нацыі.

Дакладнымі мэтанакіраванымі ўдарамі пад яго ўмелым кіроўніцтвам слабенькі яшчэ падмурак беларускасці быў разбураны. Кволюя парасткі, якія толькі выглянулі на святло Божае, былі бязлітасна растаптаныя.

Сёння роднага слова не пачуеш па тэлебачанні і не прачытаеш на старонках абсалютнай большасці дзяржаўных газет. Вельмі рэдка гасцюе яно і на старонках нашай раёнкі. Крыху часцей пачуеш яго па радыё, але радыё сёння не адыгрывае важнай ролі ў жыцці грамадства, бо ўсе глядзяць “скрыню”. А са скрыні той не вылазіць адзін вусаты чалавек, які ў жыцці дасягнуў сваёй мэты. Як яму хацелася б, каб усё грамадства пайшло за ім шчыльнымі радамі, спяваючы ў яго гонар песню на правільнай мове!

Але наша мова не памерла. Яна толькі чакае свайго часу. Няхай праз стагоддзе, паўстагоддзе ці чвэртку стагоддзя, але яна ўсё ж вернецца на беларускую зямлю. Бо больш вяртацца ёй няма куды.

Г.Станкевіч.

БЕЛАРУСЬ

Знічак рой дрыжыць над палянамі, досвіткі ўстаюць палыманыя, уваччу плыве – быццам п’яны я, і, як сон – тваіх дотык рук.

І хоць мары спрэс здратаваныя, думкі зорныя – пахаваныя, у цябе адну закаханы я, родная мая Беларусь.

Жаўталісцем дрэў упрыгожана, дываном снягоў заварожана, музыкай адвечнаю Божаю ўлетку заняволяць гаі.

Птушкай, што кружляе над пожняю, ўсмешкай сонца ў небе апошняю, ці бярозкаю прыдарожнаю ў задуменні моўчкі стаіш.

Збітая, сагнутая стратамі, у сваёй зацятасці ўпартая. Да кары ішчакой, да шурпатае прыхілюся сцішана я

і прысню: ты больш не за кратамі, сонца твар праменьнямі кратае, і ў нябёсы ўзнёсла-крылатая узлятае песня твая.

Г.Станкевіч.

“КРЫВІНКА” У ІНТЭРНЭЦЕ

Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org/>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: <http://kamunikat.org/kryvinka.html> каталагу “Пэрыёдыка” для далейшага выкарыстання яшчэ да з’яўлення газеты на паперы.

АБ’ЯВА

- Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.
- Рэдакцыя «Крывінка» змяшчае бясплатныя абвесткі чытачоў выдання. Дзеля размяшчэння абвесткі патэлефануйце ў рэдакцыю.
- Калі парушаны вашы правы спажываўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Крывінка».
- Рэдакцыя запрашае да супрацоўніцтва неабыхавых грамадзян. Вашы навіны, паведамленні – нашая падзяка. Словам, сувенірам.

НАВІНЫ КУЛЬТУРЫ

ПРАБАЧ НАС, РОДНАЕ СЛОВА

У рамках святкавання Дня роднае мовы ў Бешанковіцкай СШ№2адбыласясустрэчавучняў з мясцовымі паэтамі – Наталляй Бондар і Георгіем Станкевічам. Сустрэчу на чарговым паседжанні літаратурнай гасцёўні арганізавала настаўніца роднай мовы Ірына Вітольдаўна Мачульская. На гасцёўні прысутнічалакалясаракавучняў з пятага, восьмага і дзевятага класаў.

Сустрэча прайшла цікава і вучням спадабалася. Наталля Эдуардаўна прачытала свае новыявершы,якіхуяе сабралася ўжо некалькі дзесяткаў. Думаецца, што выхад другой кніжкі паэткі справа толькі часу і фінансаў.

Я распавёў цікавыя аповеды з свайго жыцця, выканаў некалькі песен, сярод якіх была прэм’ера песні “Зорны воз”. Вучні ўспрынялі яе з захапленнем. Цягам усёй сустрэчы паміж мной і вучнямі ішоў дыялог. Школьнікаў цікавіла, колькі часу патрэбна, каб напісаць песню, як узнікае тэма верша і музыка да яго, ці выступае аўтар з сваімі канцэртамі і шмат чаго іншага. Найактыўнейшыя ўдзельнікі сустрэчы атрымалі ў падарунак кніжкі з аўтографамі. Кніжак, як заўсёды на падобных мерапрыемствах, усім жадаючым не хапіла.

Гледзячы на ўсхваляваныя твары шчаслівых пяцікласнікаў, мне падумалася: як мала мы робім для таго, каб роднае слова ў краіне Беларусь адчувала сябе як дома. Бо шчырыя душы нашых дзетак прагнуць яго ведаць, але чыноўніцкае “не пушчаць” калечыць іх з самага юнага ўзросту.

Прабач нас, роднае слова...

Г.Станкевіч

НЕ ВЕРЫШ – ПРАВЕР

У ПОЛЬШЧЫ – ПАРАДАК, А Ў БЕЛАРУСІ – БАРДАК

6 да 8 сакавіка давялося пабываць у Польшчы. Тым людзям, якія выязджаюць часта, вочы замыльваюцца. А я ў Польшчы не быў ад 2010 года, таму нейкія кантрасты адразу кідаліся ў вочы.

Ехаў з Брэста да Цярэспаля, адтуль на аўтобусе да Белай Падляскай, а адтуль бусікам да Варшавы. Гэтаксама й назад.

У бусіку сюрпрыз: у гонар 8 Сакавіка ўсім жанчынам зніжка з 27 да 20 злотых і дораць па шакаладцы. Дзе вы ў нас такое бачылі?

Вакол дарогі чыста, у лесе і каля стаянак смецце не валяецца. Вакол матэляў, гатэляў, кавярняў прыдарожных — акуратнасць. Шмат дабротных, сучасных катэджаў у вёсках і гарадках. Прычым не аднолькавых праектаў. Значыць, не дзяржаўныя, а людзі самі сабе будавалі. Каля хатаў не відаць агародчыкаў з градамі, нават у вёсках. Калі і ёсць, то далей ад дома, каля поля. Не так як у нас, калі, бывае, пад самыя вокны ўсё градамі засаджана. Значыць, людзі не нуждаюцца, не галодныя.

На вуліцах чыста, шмат дробныхшыльдаў—значыць, шмат прыватнага бізнэсу. Крамы, сэрвісы, склады, гатэльчыкі,корчмы.Выглядае, што ўсё прыватнае.

УВаршавеіўмалыхгарадках на кожным прыпынку вывешаныя расклады транспарту і маршруты. Паглядзеў і разабраўся, што куды ідзе. Ходзіць усё строга па раскладзе. Лёгка выбраць, на што сядачы. Гэта ідзе ад культуры, скажаце вы? Ды не, гэта ідзе ад парадку! Бо людзі

адказваюць за сваю сферу, а не так, як у нас.

Ну, а сучасныя будынкі ў Варшаве ўвогуле не ідуць ні ў якое параўнанне ў мінскімі! Вось там навабуды дык навабуды! Узяць хоць бы будынкі новых офісных цэнтраў і якасных жылых дамоў. Архітэктура! Прыгожа глядзіцца іх новы Нацыянальны стадыён, на якім праходзіла Еўра-2012.

Яшчэ зачапіла, што за ўсю дарогу не пачуў мату. Не, на вуліцах «элемент» курвае, але каб у транспарце — не. Парадак!

У кіроўцаў грае не шансон, не якаясьці зугабрабильная музыка, а агульнанацыянальны канал. Я ўжо забыў, калі ў нас у Беларусі ездзіў у транспарце, дзе б не грала агрэсіўная музыка. Чаму? Ды зноў жы таму, што бардак, што аўтапаркі і перавозчыкі не асмельваюцца нарматыўна забараніць шансон і абавязаць ставіць культурны канал.

Ну і ўсё па-польску вядома, а не на мове суседняй дзяржавы, як у нас. А ў нас — ніводзін памежнік ані мытніца ў Брэсце былі няздольныя мне два словы па-беларуску адказаць, ні туды ні назад. Ёлкі-палкі, вы ж дзяржаўныя службоўцы, а не баба Клава з лавачкі! Што гэта за дзяржава, што не хоча ці не можа дабіцца, каб яе чыноўнікі элементарна

валодалі дзяржаўнымі мовамі, я ўжо не кажу пра замежныя.

Традыцыйнае пытанне пра цэны. Прадукты каштуюць як у нас, нерухомасць раз у ў паўтара даражэйшая, аўтамабілі таннейшыя, чым у нас, праезд у транспарце даражэйшы, бензін даражэйшы, камуналка даражэйшая. Заробкі і пенсіі ў палякаў разы ў два-тры большыя, чым у Беларусі.

Таму жывуць палякі раз у ў паўтара лепш, груба так параўноўваючы. Але пытанне нават не ў грашовым вымярэнні. У нас багацце рассыпаецца, як пясок праз пальцы, бо скрозь абьякавасць і халтура, бо ўсюды «не сваё — не жалка», бо няма гаспадара.

Ні ў якае параўнанне не ідуць нашы калхозныя домікі ў аграгарадках і польскія сялянскія катэджы, які кожны муроваў за свае кроўныя.

У нас у Беларусі няма парадку. Пасля Польшчы гэта разумееш. У нас толькі за палітыку душаць, а за беспарадак, раздзяўбайства, халтуру ніхто не карае.

Вось і захоўваецца савецкі бардак, хоць мы ўжо 22 гады, як скінулі Савецкі Саюз. Дай бог, каб і ў нас урэшце да ўлады прыйшоў не Крыкун, а самавіты Гаспадар, каб адрадзіў еўрапейскія звычкі і ў нас.

Міхаіл Воўчак
“Наша ніва”

ВЫРАШЫМ ПРАБЛЕМУ

ПРЫТУЛАК ДЛЯ САБАК

Я ведаю ў Бешанковічах некалькіх жанчын, якія штодзень дабраахвотна кормяць вулічных сабак ці кошак. Найчасцей тыя сабакі валацужныя, то бок, яны не маюць гаспадароў. Яны бадзяюцца па гораду ў пошуках ежы, прыбіваюцца да ўстаноў, дзе можна чымсьці пажывіцца. Да іх далучаюцца іхнія сабраты, якія маюць хату, але якіх гаспадары не трымаюць чамусьці на ланцугу. Зграямі па пяць – дзесяці і больш асобін яны бегаюць па райцэнтру і пужаюць людзей, у асноўным дзяцей і жанчын. Хаця паводзяць сябе мірна і на іх не накідваюцца. Прыкладна такая ж сітуацыя назіраецца ў любой мала-мальскі населенай вёсцы.

Сабак перыядычна адстрэльваюць. У камунгасе нават ёсць спецыяльны графік адстрэлу. Але сабакі не дарэмна столькі часу пражылі побач з чалавекам. Яны нутром чуюць небяспеку і адстрэлу нейкім чынам найчасцей пазбягаюць. Хоць многія бясслаўна гінуць, папаўняючы спіс без віны убіенных.

Між тым у райцэнтры ёсць шмат арганізацый,якіямаюцьсталовыя. У іх ліку дзіцячыя садкі, школы і райбальніца. Раней школы і бальніца займаліся падсобнымі гаспадаркамі. Цяпер жа ці то часы памянjalіся,цітостылькіраўніцтва сучасных кіраўнікоў, але, па маёй інфармацыі, ні раённыя школы, ні бальніца больш такіх гаспадарак не мае. А тое значыць, што ўсе недаедкі, якія пакідаюць пасля сябекаля 1000чалавекштодзённа ідуць у невядомым кірунку. А калі сказаць па шчырасці, у вядомым. Недаедкі тыя малодшы персанал названых устаноў разносіць па хатах. І многія такім чынам маюць ядрэнныя прывагі на сваіх падворках.

Вы ўжо пэўна здагадаліся, якім чынам звязаны валацужныя сабакі і школьныя ці бальнічныя недаедкі. Калі ў гэта пытанне падключыць адміністрацыйны рэсурс, то яно мае ўсе шансы быць вырашаным. У нас у райцэнтры хапае будынкаў, дзе можна было б размясціць прытулак для сабак–бесхацінцаў. Ёсць і людзі, якія згодныя дабраахвотна даглядаць іх. Дык у чым справа? Чаму ў нашым грамадстве мусіць існаваць праблема, якую можна без цяжкасцей вырашыць? Толькі таму, што нашы чыноўнікі без загаду вышэйстаячых чынуш ініцыятывы не праяўляюць.

Нехта запярэчыць, маўляў, ці варта вазіцца з сабакамі. Варта, бо па адносінах да сабак можна меркаваць аб маральным здароўі чалавечага грамадства. Паглядзіце, як цывілізавана вырашаецца тое пытанне ў еўрапейскіх краінах. Якія (па сутнасці чалавечыя) ўмовы створаныя там для сяброў чалавека.

Наша грамадства пераўтарылася ў цынічнае і жорсткае не ў апошнюю чаргу таму, што мы адносімся жорстка да жывёл. А потым тыя адносіны пераносім на людзей, і нават на сваіх блізкіх.

З адкрыцём у Бешанковічах прытулка для сабак–бесхацінцаў зменшыцца не толькі колькасць валацужных сабак. Зменшыцца хваля жорсткасці, якая пануе ў нашым грамадстве. Чалавек не мае права апускацца да жывёльных паводзін у адносінах да нашых меншых братоў.

Л.Паўлава.

КАЛГАСНАЕ ЖЫЦЦЁ

ЦІ ПАЦЯКУЦЬ МАЛОЧНЫЯ РЭКІ

10-га сакавіка па АНТ паказалі сюжэт з аднаго з калгасаў Сенненскага раёна. Надоі на карову ў пачатку сакавіка сягаюць там аж пяць літраў на галаву. Кормяць тых кароў невядома чым – нейкай падгніўшай масай. Дагледчык распавядаў, што ён тую масу заштурхоўвае ў кармушкі, а каровы яе выштурхваюць назад. Ён так і ходзіць па ферме цэлы дзень і заштурхоўвае.

Калі нехта здзівіцца, што такое магчыма ў лукашэнкаўскай працвітаючай Беларусі, то я паспяшаюся яго суцешыць. У Бешанковіцкім раёне, паводле падлікаў Белстата, у студзені 2013-га года ад кожнай каровы надаілі 340 кг, што ніжэй сярэднярэспубліканскага на 22 літры. Гэта складае каля 10 літраў у дзень. Але сказаць, што гэта шмат, нельга. Наш раён знаходзіўся ў студзені на 60-м месцы сярод усіх 118-ці раёнаў рэспублікі. Так бы мовіць, залатая сярэдзіна. У тым жа Сенненскім раёне за студзень надаілі толькі 253 літры на галаву, а яшчэ ў 12-ці раёнах рэспублікі меней. Да

прыкладу ў Крычаўскім раёне Магілёўскай вобласці надой за студзень склаў толькі 143 літры. Толькі ў сямі раёнах рэспублікі, такіх як Нясвіжскі, Бераставіцкі, Гродзенскі, Смалявіцкі, Дзяржынскі, Брэсцкі і Клецкі, надоі ў студзені сягалі да паўтоны на дойную галаву і больш. Нашаму раёну да такіх паказчыкаў пакуль далёка.

Асмелюся заўважыць, што сярэдні надой па рэспубліцы ў 362 літры ў студзені ўсё ж нізкаваты для краіны, якая ў мінулым годзе атрымала рэкордны ўраджай збожжа. У маёй падсобнай гаспадарцы, дзе карова акрамя сена і вады не бачыць больш нічога, ён прыкладна такі ж. Тое сведчыць, што калгасны лад яўна не спрыяе вытворчасці малака. Бо, нягледзячы на ўвесь несупынны клопат прэзідэнта і вялізную армію правяральшчыкаў, што рэгулярна наведваюць фермы, надоі ў Беларусі яўна не еўрапейскія.

Каб узняць вытворчасць малака на сапраўды высокі ровень, трэба не толькі будаваць новыя комплексы.

Патрэбенновычалавек,уласнік вытворчасці, якога краіна аніяк не створыць. Мы ўпусцілі час і магчымасці, каб наша сельская гаспадарка змагла абзавесціся такім вытворцам. І цяпер мы мусім цешыцца адной радасцю, каб нашы чыноўнікі–правяральшчыкі дабрасумленна даехалі да кожнай фермы і пракантралявалі, ці накармлены каровы і ці падоены яны. А інакш заставацца нам без вялікага малака і надалей.

Між тым яшчэ ў лістападзе 2012-га года камітэтам дзяржкантролю па выкананню даручэнняў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь былі правяраны многія сельгаспрадпрыемствы Сенненскага раёна. Толькі правяраліся не малочныя справы, а пастаноўка і зімовае захоўванне сельгастэхнікі.

У адной з гаспадарак яна не былапастаўленаназахоўванне, тэрыторыя машыннага двара абгароджана не поўнасцю, двор асфальтаваны толькі часткова, не абазначаны пляцоўкі для захоўвання

металалому і шын, пакінутых на ўтыль. Гэтыя шыны былі раскіданы па ўсёй тэрыторыі машыннага двара і зараслі быльнягом. У другой гаспадарцы з сямі зернеўборачных камбайнаў пяць былі пастаўлены з парушэннямі захоўвання, у рамонтнай майстэрні працякаў дах і г.д.

Супрацоўнікі Камітэта звярнуліся ў адпаведныя райвыканкамы з тым, каб становішча было неадкладна выпраўлена. Па выніках праверкі падрабязная інфармацыя з вывадамі і прапановамі, з прыкладзенымі фотаматэрыяламі накіравана ў КДК Рэспублікі Беларусь і Віцебскі аблвыканкам.

Як бачыце, правяраючыя за правяраючымі наведваюць раёны, а стан справаў кардынальна не мяняецца. Гніе дарагая тэхніка, псуюцца кармы, нізкія надоі і прывагі, высокі сабекошт прадукцыі і такія ж кошты ў крамах. А мы – працягваем чапляцца за калгасы як перадавую форму вытворчасці. А дарэмна.

М.Васільеў

ЗАМЕЖНАЕ ПЫТАННЕ

ЦІ З'ЯВІЦЦА Ё МІНСКУ
ТУПІК ІМЯ ЧАВЕСА?

Абвяшчэнне ў Беларусі жалобы з нагоды смерці прэзідэнта Венесуэлы — чарговая бязглуздыца.

Гэтая падзея сенсацияй не стала. Пра хваробу Чавеса весь свет ведаў ужо даўно. Са снежня мінулага года прэзідэнт Венесуэлы не паказваўся на публіцы. Таму было зразумела, што неўзабаве ён сканае.

Уга Чавес быў адным з найбліжэйшых палітычных сяброў Аляксандра Лукашэнкі. Сышліся яны на глебе антыамерыканізму. Потым распачалі сумесны бізнес. Гістарычным анекдотам застануцца пастаўкі нафты з Венесуэлы ў Беларусь танкерамі цераз палову свету: сыравіна атрымлівалася надзвычай дарагой. Страты, якія ў выніку панесла наша краіна, адыгралі ролю аднаго з чыннікаў рэкорднай дэвальвацыі 2011 года.

Дарэчы, венесуэльская валюта — балівар — абвальвалася 5 разоў за апошнія 9 год.

Таксама Чавес з Лукашэнкам будавалі аграгарадкі ў Венесуэле, ладзілі сумесныя прадпрыемствы па выпуску трактароў і займаліся зусім ужо таямнічымі аперацыямі са зброяй. Хадзілі чуткі, што кіраўнік Беларусі на ўсякі выпадак рыхтуе сабе ў гэтай лацінаамерыканскай краіне "запасны аэрадром".

Таму смерць Чавеса аказалася моцным ударам для Лукашэнкі. Ён нават

распаўсюдзіў зварот да грамадзян Беларусі і прадстаўнікоў сусветнай супольнасці: "Мы, не сдерживая слез, скорбим вместе с венесуэльским народом, оплакивая безвременную смерть Уго Чавеса... Под руководством Уго Чавеса, наследника и продолжателя священного дела Симона Боливара, Венесуэла сбросила ненавистное ярмо отсталости и нищеты, освободилась от политического и экономического гнёта иноземных держав. Президент Чавес сильной, твёрдой рукой уверенно вёл родную страну к свободе и счастью. Он был и, я уверен, навсегда останется для миллионов людей истинным отцом венесуэльской нации".

Ствараецца такое ўражанне, што Лукашэнка, гаворачы пра Чавеса, падсвядома мае на ўвазе і сябе: "сильной рукой вёл страну к счастью", "останется истинным отцом нации"...

Пэўна, фармальнасць Абвешчана, што Беларусь далучылася да жалобных мерапрыемстваў. Аднак гэта выглядае глупствам, бо абсалютная большасць нашых грамадзян абьякава да Уга Чавеса, тым больш напярэдадні 8 Сакавіка. Цяжка ўявіць, каб беларусы замест

традыцыйных святкаванняў раптам абрынуліся ў сум і тугу па прычыне таго, што памёр прэзідэнт Венесуэлы.

Таму жалоба ў Беларусі застанецца фармальнасцю: прыспущаны дзяржаўныя сцягі і перагледжана праграма тэлеканалаў. Але нават гэтым Лукашэнка чарговы раз засведчыў свае прывытэты. Калі памёр Васіль Быкаў, жалобанаогулне абвешчалася. Калі здарыўся тэракт у мінскім метро, яна доўжылася адзін дзень. А цяпер — ажно тры!

Да таго ж беларускія ўлады збіраюцца перайменаваць адну з цэнтральных вуліц у Мінску, надаўшы ёй імя Чавеса. Але было б куды мэтазгодней знайсці для гэтай мэты тупік, бо насамрэч краіна, якой Чавес кіраваў амаль 15 год, маючы вялізныя нафавыя рэсурсы, з'яўляецца адной з самых бедных у рэгіёне. А злачыннасць у Венесуэле такая, што нават у сталіцы іншаземцам не раюць выходзіць на вуліцы без аховы.

Прыклад Чавеса сведчыць пра тое, што аўтарытарная ўлада не здольна вырашыць праблемы дзяржавы і грамадства. Гэта галоўны ўрок, які варта засвоіць і венесуэльцам, і беларусам.

Валянцін СыЧ
www.svobodaby.net

ДЭМАКРАТЫЧНЫ РУХ

ПАТРЭБНА "ДАРОЖНАЯ МАПА"
ПАКРОКАВАГА ЗБЛІЖЭННЯ
БЕЛАРУСІ І ЕЎРАСАЮЗУ

Старшыня Руху "За Свабоду" Аляксандр Мілінкевіч 7-8 сакавіка ўзяў удзел у сустрэчы лідараў і кіраўнікоў нацыянальных дэлегацый Еўрапейскай народнай партыі ў Афінах. У прыватнасці, палітык выступіў з прамовай падчас дыскусіі аб паглыбленні адносін Еўрасаюзу з іншымі краінамі на ўсходнім кірунку. Разам з Аляксандрам Мілінкевічам ад Украіны выступаў Віталь Клічко, лідар партыі "УДАР".

"Нягледзячы на тое, што для ЕС цяпер галоўная праблема - эканамічная сітуацыя ў Грэцыі, Іспаніі, Італіі, на гэтай сустрэчы ўсё роўна арганізуецца адмысловае абмеркаванне ўсходняй палітыкі: як умацаваць незалежнасць постсавецкіх рэспублік і спрыяць рэформам. Гэта добры знак для нас", - так Мілінкевіч пракаментаваў дыскусію.

У сваёй прамове падчас яе лідар Руху "За Свабоду" зазначыў, што ў выніку эканамічных праблем, у тым ліку праз пагаршэнне пазіцый на расійскім рынку, улады Беларусі вымушаны аднаўляць стасункі з Еўрапейскім Саюзам, бо для Беларусі важна павелічэнне экспарту ў краіны ЕС і пошук мадэрнізацыйных тэхналогій.

Пры гэтым палітык заявіў, што ў беларускім урадзе ёсць міністры, якія разумеюць неабходнасць эканамічнай лібералізацыі і прыватызацыі: "Аднак Аляксандр Лукашэнка стрымлівае структурныя рэформы. Спробы ж мадэрнізацыі пры захаванні жорскага камандна-адміністрацыйнага кантролю наўрад ці прывядуць да плённых вынікаў".

"Нягледзячы на тое, што цяперашнія ўлады Беларусі паказалі сябе непаслядоўным і складаным

партнёрам і што патэнцыял дыялогу паміж ЕС і Беларуссю вельмі абмежаваны, тым не менш ён можа прывесці да змянення рэпрэсій, павелічэння праеўрапейскіх настрояў у беларускім грамадстве, пашырэння вакна магчымасцяў для грамадзянскай супольнасці, а таксама лібералізацыі эканамічнага жыцця. Любы пазітыўны крок у бок Захаду лепш, чым крокі, што вядуць да ўзмацнення залежнасці ад Расіі і страты суверэннасці", - сказаў Аляксандр Мілінкевіч у Афінах.

Слушным лідару Руху "За Свабоду" ўяўляецца "ажыццяўленне дыялогу праз "дарожную мапу" пакрокавага збліжэння, дзе галоўная мэта - заваёвы розумаў і сэрцаў беларусаў". Напрыклад, праз спрашчэнне візавага рэжыму з ЕС па прыкладзе Польшчы і Літвы: "Апошнімі гадамі, нягледзячы на самаізаляцыю рэжыму, колькасць паездкаў беларусаў у краіны ЕС вырасла ў некалькі разоў. Гэта прынесла эканамічныя выгады нашым суседзям і не прывяло да ўсплёску нелегальнай міграцыі".

Разам з тым асабліва Мілінкевіч падкрэсліў, што "бяспрэчнай перадумовай для дыялогу застаецца вызваленне ўсіх палітычных зняволеных".

Прэс-служба "Рух" "За Свабоду!"

МАДЭРНІЗАЦЫЯ

НА МАДЭРНІЗАЦЫЮ «РАСКРУЦЯЦЬ» ПРывАТНІКАЎ

Мадэрнізацыя прадпрыемстваў, абвешчаная прыярытэтнай задачай, можа цяжкім грузам легчы на прыватны бізнэс. Такую заклапочанасць выказваюць эксперты, аналізуючы апошнія заявы кіраўніка дзяржавы.

Эксперты падкрэсліваюць: кампанія мадэрнізацыі бывае паспяховай толькі тады, калі прадпрымальнікі займаюцца ёю добраахвотна, не баючыся страціць укладзены ў прадпрыемства капітал.

На сустрэчы 26 лютага з сябрамі новага Савета па развіццю прадпрымальніцтва пры прэзідэнце, Аляксандр Лукашэнка заявіў: мадэрнізацыя эканомікі з'яўляецца задачай не толькі дзяржаўнага сектара. У яе рашэнне неабходна ўключыць ўсё аічынны бізнэс і максімальную колькасць замежных інвестараў.

Кіраўнік дзяржавы таксама чакае ад прадпрымальнікаў большай актыўнасці ў дабрачыннай дзейнасці. «Ніхто не кажа, што ў вас трэба забраць апошняе. Але калі бачыце, што можна дапамагчы дзіцячаму дому, спорту, аховы здароўя, адукацыі, што стварае базу для жыцця чалавека, так давайце дапамажам разам», - заклікаў Лукашэнка.

Пры гэтым, лічыць Лукашэнка, яго нельга папракнуць у тым, што ён гвалтам прымушае прадпрыемствы, ён іх прывядзе ў парадак і

будзе карыстацца вынікамі», - мяркуе Марголін. Што ж тычыцца большасці прыватных бізнэсоўцаў, то ім дзяржава наўрад ці прапануе нейкія прывабныя ўмовы.

«Хутчэй за ўсё, гэта будзе рабіцца па «добраахвотна-абавязковаму» прынцыпу. Цяпер мясцовыя ўлады, па сутнасці, вымагаюць у прыватнага бізнесу сродкі на рамонт дарог, школ, дзіцячых садоў. Падобна на тое, менавіта так будзе вырашацца і пытанне мадэрнізацыі", - прагназуе эканаміст.

Льготнага продажу прадпрыемстваў не будзе. Нават стратных Зацікавіць бізнесменаў можна было б удзелам у прыватызацыі.

Магчыма, на гэтай разлічваў Міністэрства эканомікі, якое падрыхтавала пералік з 800 прадпрыемстваў, прапанаваных для продажу замежным і аічынным інвестарам.

Гэтыя малапрыбытковыя альбо стратныя прадпрыемствы з невялікім лікам работнікаў аналітыкі рэкамендавалі прадаць прадпрымальнікам па чыста сімвалічнай цане.

Аднак Лукашэнка ўжо выказаўся аб гэтай

будзе карыстацца вынікамі», - мяркуе Марголін.

Што ж тычыцца большасці прыватных бізнэсоўцаў, то ім дзяржава наўрад ці прапануе нейкія прывабныя ўмовы.

«Хутчэй за ўсё, гэта будзе рабіцца па «добраахвотна-абавязковаму» прынцыпу. Цяпер мясцовыя ўлады, па сутнасці, вымагаюць у прыватнага бізнесу сродкі на рамонт дарог, школ, дзіцячых садоў. Падобна на тое, менавіта так будзе вырашацца і пытанне мадэрнізацыі", - прагназуе эканаміст.

Льготнага продажу прадпрыемстваў не будзе. Нават стратных

Зацікавіць бізнесменаў можна было б удзелам у прыватызацыі.

Магчыма, на гэтай разлічваў Міністэрства эканомікі, якое падрыхтавала пералік з 800 прадпрыемстваў, прапанаваных для продажу замежным і аічынным інвестарам.

Гэтыя малапрыбытковыя альбо стратныя прадпрыемствы з невялікім лікам работнікаў аналітыкі рэкамендавалі прадаць прадпрымальнікам па чыста сімвалічнай цане.

Аднак Лукашэнка ўжо выказаўся аб гэтай

ініцыятыве ў негатыўным ключы. «Зацыкліліся на прыватызацыі і разумеюць прамыя замежныя інвестыцыі выключна як продаж дзяржаўнай уласнасці. Вось зноў у інтэрнэце абмяркоўваюць нейкія новыя прыватызацыйныя спісы», - заявіў ён на пасяджэнні Савета міністраў.

Ніякай «кампанейшчыны з продажам не будзе», - папярэдзіў кіраўнік дзяржавы.

«Прынцып вядомы: хочаш купіць - плаці поўную цану і яшчэ вазьмі абавязальствы ўкладзі грошы ў вытворчасць, захаваць працоўныя месцы, забяспечыць людзям дастойную заробатную плату і рост паступленняў падаткаў у бюджэт», - заявіў Лукашэнка.

А трыма днямі раней, на сустрэчы з бізнесменамі, ён катэгарычна запатрабаваў спыніць "балбатаць аб прыватызацыі".

«Гэта становіцца для нас шкодным, імя не ўжопачынае насцярожваць. Як быццам у Мінэканомікі, ва ўрадзе няма пра што гаварыць, як толькі аб прыватызацыі», - абурыўся Лукашэнка.

Пры гэтым ён удакладніў: «прыватызацыі - быць», але «цэны будучы вельмі

высокія, рынкавыя».

Эксперты: шырокая прыватызацыя ўлады не выгадная

На думку эканаміста, «Ліберальнага клуба» Антона Балточка, ніякай масавай прыватызацыі ў Беларусі быць не можа. «Лукашэнка не дапусціць. Уласнасць - гэта залог яго ўлады, таму ён ніколі ня пойдзе на змену ўласніка», - перакананы эксперт. Па прагнозах Балточка, да канца гэтага года магчыма толькі чакаць прадажу якога-небудзь прадпрыемства з ліку фамільнага срэбра.

Леў Марголін, у сваю чаргу, падкрэслівае: важна, як будзе праводзіцца гэты продаж.

«Можна зрабіць так, як калісьці рабілі ў Нямеччыне: б я с п е р с п е к т ы ў н ы я прадпрыемствы прадавалі па чыста ўмоўнай цане. А можна прадаваць, як у Беларусі - на аукцыёнах па рэшткавым або ацэначным кошце. Пры гэтым чыноўнікі яшчэ будуць навязаць бізнэсоўцу свае правілы гульні: будаўніцтва спартыўных збудаванняў і іншых сацаб'ектаў. У такім выпадку я моцна сумняюся, што 800 прадпрыемстваў знойдуць сваіх новых уласнікаў», - кажа Марголін.

Ірына Леушына
БЕЛАПАН

ВОДГУК ТРАГЕДЫ

«У ЭТОЙ ТРАГЕДИИ ЕСТЬ ЕЩЕ ОДИН АСПЕКТ...»

У трагедии с погибшим прямо возле школы под колесами авто Владиком Грудьевым случилось продолжение. Родственники претендуют на крупную моральную компенсацию и по закону имеют на это полное право.

Но если говорить не только о законе, то в этой истории еще сказано не обо всем.

Юрий Зиссер правильно сформулировал, что изначально это трагическое происшествие было воспринято с точки зрения "презумпции виновности богатых". Хотя понятно, что в той ситуации мог оказаться абсолютно любой водитель и абсолютно любой ребенок. Потому что нельзя экономить на ограде школ, на освещении территорий, где в вечернее время много детей; нельзя устраивать проезды прямо по школьному двору или спокойно взирать на такие "запрещенные проезды", которым нет альтернативы. Теперь даже ГАИшники намекают, что приговор водителю мог бы быть иным, вот только виноват адвокат...

Но не говорят о другом.

Мне приходилось сталкиваться с ситуациями, когда люди настолько хотели наказания за смерть в ДТП своих близких, что становились просто одержимы этой идеей. Помню, родственника одной нашей сотрудницы мы вместе с его адвокатом просто уговаривали согласиться на

денежную компенсацию, потому что смерти его жены водитель очевидно не хотел, не мог ее предвидеть и предотвратить. Но человек твердо стоял на своем: "Не возьму ни копейки, буду добиваться тюрьмы". (Кстати, в итоге от денег, которые водитель ему сам предлагал, отказался, но и тюрьмы для него не добился).

В ситуации с Владиком родственники сразу взяли деньги. Потом, когда водителя арестовали, мама Владика даже обещала пойти к следователю и написать ходатайство, чтобы его освободили. Но почему-то не дошла. Тем не менее, на суде водитель заявил, что чем бы ни закончился процесс, он обязуется помогать этой женщине, сколько будет жить. Это впечатлило даже судью. Она несколько раз спрашивала: "Потерпевшие, что вы скажете, от этого зависит приговор?"

Потерпевшие попросили осудить по всей строгости.

Осудили. Приговор - четыре года.

Теперь мама, бабушка и дедушка погибшего Владика хотят еще 400 миллионов рублей в качестве компенсации морального ущерба.

Будто в колонии несчастный водитель, тоже ставший жертвой этой трагедии, может заработать такие деньги.

Если в данном случае именно деньги помогут облегчить горе матери, у которой погиб единственный сын, давайте все вместе скинемся, потому что вопрос не в деньгах. И даже не в сроке заключения для водителя. Поскольку ни одно, ни другое принципиально ни на что не влияют.

У этой трагедии есть еще один аспект, о котором все почему-то молчат. Причем, в странах, где существует ювенальная юстиция, именно он вышел бы на первый план. Главными были бы не водитель, не марка его машины, не дорога и не то, правильно ли были расставлены дорожные знаки. Главным был бы вопрос: как получилось, что ребенок находился на улице без сопровождения взрослых. Да еще поздней осенью! Да еще в темное время суток! Там за такое наказывают именно родителей. Вплоть до лишения родительских прав.

Но у нас 7-8-9-летние дети учатся во вторую смену и никому

в голову не приходит, что таких "серьезных и самостоятельных" после занятий еще должны встречать взрослые (особенно, зимой и поздней осенью, когда ребенок из школы выходит в абсолютную темноту).

У нас борются с подростками, которые после 22.00 находятся на улице, хотя летом в это время еще совсем светло, самое время погулять после уроков-секций-репетиций. Но никто не ставит вопрос о малышне, которая одна возвращается из школы и даже просто шляется по улицам. Вот и в день, когда случилась трагедия, мама третьеклассника-Владика была дома. Но почему-то не пришла встретить сына из школы. Хотя, как теперь выясняется, все знали, что ходить там очень опасно из-за машин.

Обо всем говорили, обсуждая эту трагедию. Меры приняли. Водителя наказали. Из учителей на некоторое время сделали стоп-менов. Милицию по утрам к школам пригоняют. Но вот принять за правило, что детей до 10 лет из школы обязательно должны встречать взрослые, тем более если дети учатся во вторую смену, не решился никто. Хотя

именно то обстоятельство, что младшие школьники бодяются по улице одни, чаще всего и становится причиной трагедий. У нас только из детского сада ребенка надо обязательно забрать. И как-то все забирают, справляются. В школах с родителями просто берут расписку о том, что если с ребенком что-либо случится после занятий, претензий к учебному заведению никто иметь не будет. И все! Идите, дети, с миром, куда хотите! Будто расписка способна вернуть ребенка или предотвратить беду...

Забирала ли я своего сына из школы? Да, он сидел в продленке до тех пор, пока я или муж, или бабушка, или кто-нибудь из моих друзей не освобождался после работы, чтобы его забрать. Но если не все родители понимают, что в 7, 8, 9, 10 лет ребенок еще не настолько взрослый, чтобы одному находиться на улице в темное время суток, то, наверное, надо принимать закон. Чтобы не только заборы отвечали за детей, не только шлагбаумы и дорожные знаки. А все-таки родители.

Светлана Калинкина, «Народная воля»

НАША ЎЛАДА

АЎТАПАРК ВІЦЕБСКАГА АБЛВЫКАНКАМА ПАШЫРАЕЦЦА

Віцебскі аблвыканкам у Год беражлівасці купляе мікрааўтобус за 70 000 даляраў і абвясчае тэндэр на абслугоўванне амаль сарака аўтамабіляў

Віцебскі абласны выканаўчы камітэт размясціў тэндэр на куплю мікрааўтобуса «Volkswagen Caravelle Comfortline». Кошт у тэндэры не паказаны, але, калі верыць, сайтам афіцыйных прадстаўнікоў Volkswagen аўтамабілі з падобнай камплектацыяй каштуюць ад 70 000 даляраў.

Згодна з патрабаваннямі закупкі мікрааўтобус павінен быць з доўгай базай, мець 2-літровы бензінавы рухавік TSI магутнасцю 150 кВт, 7-ступеністую аўтаматычную каробку перадач і поўны прывад. Таксама чыноўнікам аблвыканкама неабходныя таніраванае шкла і аўдыёсістэма з 8-ю дынамікамі. Новы «Volkswagen Caravelle Comfortline» колеру серабрысты перламутр будзе разлічаны на перавозку 9 пасажыраў.

Не менш цікавы другі тэндэр, аб'яўлены Віцебскім аблвыканкамам у той жа дзень - на абслугоўванне аўтапарка. Гэты дакумент дазваляе чытачам «Народных навінаў Віцебску» азнаёміцца з мадэльным радам аблвыканкамаўскага гаража.

Прыводзім мадэлі аўтамабіляў заяўленыя на абслугоўванне ў 2013 годзе: старшынёўская «AUDI A8 W12» (мадэль 2010 года), «Toyota Land-Cruiser 100» 2006 года выпуску (на ёй

таксама калісьці перасоўваўся старшыня), «Toyota Avensis» 2007 і 2008 гадоў выпуску, «Volkswagen Touareg» 2003 і 2008 гадоў выпуску, «Volkswagen Passat B5» 2003 і 2004 гадоў, «Volkswagen Passat B6» 2006, 2007 і 2008 гадоў, «Volkswagen Sharan» 2007 года, «Volkswagen Shuttll» 2004 года, «Volkswagen Caravelle» 2010 і 2013 гадоў выпуску, «Skoda Superb Ambition» 2010 года, «Skoda Superb Comfort» 2004 года, «Skoda Octavia» 2006 года, «Volvo S80» 2007 года, «Volvo 940» 1996 года, «KIA Sportage» 2006 года, «KIA Magentis» 2006 года, «Mazda 6» 2002 года, «Ford Transit» 1990 і 1996 гадоў выпуску, «ГАЗ-3102» 2004 і 2005 гадоў, «ГАЗ-31.105» 2004, 2005 і 2007 гадоў, «ГАЗ-32.213» 2002 года.

Некаторыя аўтамабілі з гэтага спісу прадстаўлены ў некалькіх экзэмплярах, напрыклад, «Toyota Land-Cruiser 100» і «Skoda Superb Ambition» у тэндэры паказаны па тры адзінкі.

Сяржук Серабро «Народныя навіны Віцебска»

ТАК ЖЫЦЬ!

ДОМ ДЛЯ СТАРШЫНІ ЗАМЕСТ МУЗЕЯ

Тэрыторыя рэзідэнцыі ў так званым "ціхім цэнтры" Віцебска вельмі вялікая: пад знос ужо пайшлі парнікі ветакадэміі. На чарзе - гістарычны будынак канца 19-га - пачатку 20-га стагоддзя, з якога летам выселілі Музей прыватных калекцый.

У Віцебску ў канцы 1-й вуліцы імя Даватара хуткімі тэмпамі ўзводзіцца новы будынак. Пляцоўка абнесена плотам, але звыклага ў такіх выпадках «Пашпарта аб'екта будоўлі» на ім няма. Зрэшты, усе навакольныя жыхары ведаюць: тут будуюць рэзідэнцыю для старшыні аблвыканкама, паведамляе радыё "Свабода".

Тэрыторыя рэзідэнцыі ў так званым «ціхім цэнтры» Віцебску будзе даволі вялікая. Таму пад знос ужо пайшлі парнікі — маёмасць вэтэрынарнай акадэміі. На чарзе — гістарычны будынак канца 19-га — пачатку 20-га стагоддзя, зь якога ўлетку выселілі Музей прыватных калекцый.

Віцебскі Музей прыватных калекцый быў адзіны ў Беларусі. А сёння да гэтага будынка не падысьці: за стогадовым плотам з чырвонай цэглы будуюцца двухпавярховы дом. Былы музей з усіх бакоў завалены будматэрыяламі, і рабочыя-будоўнікі апавядаюць цікавым пра перспэктывы ягонага зносу.

Самыя цікаўныя — гэта студэнты вэтэрынарнай акадэміі. Яе інтэрнаты зусім побач, і ўсіх цікавіць, што робіцца за плотам, кажа студэнтка Ларыса: «Мы туды хадзілі гуляць, хацелі пафатаграфавацца, а там —

будоўля. Няма нікай шыльды, што гэта будуюць. І дзядзька з сабакам гэтую будоўлю ахоўвае. Прыйшлі ў інтэрнат, распавядаем... А ўсе кажуць: „Чаго вы там поўзаеце? Гэта ж дом губэрнатару будуюць!“ Мы здзівіліся: якому губэрнатару? Аказваецца, нашаму Косінцу. Нам стала цікава, мы пайшлі да будаўнікоў, пахіхікалі з імі, яны і апавялі. Маўляў, сапраўды дом для губэрнатора. Пытаемся: „Чаму такі маленькі?“ Яны кажуць: „Гэта толькі два паверхі над зямлёй, а ўнізе яшчэ адзін, там басэйн будзе"... Ну, мы ўжо ня сталі пытацца, ці пусьцяць нас туды купацца. Напэўна ж, не...»

Удакладніць нешта пра перспэктывы будаўніцтва — немагчыма. Абавязковы для кожнага будаўнічага аб'екта «пашпарт» — шыльда, дзе пазначаюць назву, плян і будучы зьнешні выгляд будынка — адсутнічае...

Старшыня аблвыканкаму Аляксандар Косінец пакуль што жыве ў звычайным дзевяціпавярховіку. Адно, што там незвычайнага — у пад'ездзе дзяжурцы міліцыя.

Што да Музею прыватных калекцый, то сьпяраша ў Віцебску меркавалі, што новая губэрнатарская рэзідэнцыя будзе менавіта ў ім. Дарэчы, у гэтым будынку некалі жыў кіраўнік пазямельна-сялянскага банку, а пасля

Вялікай Айчыннай вайны — першыя сакратары абкаму КПБ.

Пра верагодны працяг савецкай завядзёнкі мясцовыя жыхары загаварылі, калі мінулым летам адбылося тэрміновае высяленне Музею прыватных калекцый. Старшыня абласной арганізацыі ТБМЁсіф Навумчык адным з першых паспрабаваў высветліць прычыны: «Я пытаўся ў супрацоўнікаў, ці ня здарылася ў іх чаго. Казалі, што — нічога не цячэ, не развальваецца, і раптам — «аварыйны стан». Я потым і зь міністрам культуры размаўляў праз тэлефон. Латушка тады сказаў: «Мы, вядома, за Музей прыватных калекцый. Але гэта ня наша маёмасць, а абласная. І мне казалі, што будынак у аварыйным стане».

Музей прыватных калекцый праіснаваў 19 гадоў. Яго адчынілі 22 ліпеня 1993 году, у першы дзень «Славянскага базару». А на другі дзень апошняга фэстывалю экспанаты тэрмінова перавозілі ў Віцебскі абласны краязнаўчы музей, высяляючы памяшканьне. Наконт рамонту нібыта «аварыйнага» музейнага будынку пытаньне так і не паўстала. Затое побач узводзіцца новы гмах — рэзідэнцыя для губэрнатора. І ўсё, што замінае — ідзе пад знос.